

	<p>مقطع دکتری آموزش بهداشت ارتقاء سلامت طرح دوره: پژوهش کیفی در آموزش بهداشت و ارتقا سلامت Qualitative Research in Health Education and Health Promotion نیمسال اول تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱</p>	
--	--	---

عنوان دوره: پژوهش کیفی در آموزش بهداشت و ارتقا سلامت
مقطع تحصیلی: دکتری آموزش بهداشت ارتقاء سلامت
تعداد واحد: ۲ واحد نظری
زمان برگزاری کلاس: دوشنبه ها ساعت ۱۲-۱۰
محل کلاس: کلاسها به صورت حضوری در دانشکده بهداشت برگزار می شود

اسامی اساتید: دکتر حمید پیروی (مسئول درس) و دکتر نعیمه سیدفاطمی

Hamid Peyravi Cell Phone: 09125160897 Email: hamidpeyravi@yahoo.com

Naiemeh Seyedfatemi Cell phone: 09122979928 E-mail: nseyedfatemi@yahoo.com

شرح درس:

در این درس دانشجویان با پارادایم و دیدگاه فلسفی در پژوهش، تاریخچه و تعریف پژوهش کیفی، تفاوت پژوهش کیفی و کمی و ضرورت پژوهش کیفی در علوم سلامت آشنا می شود. در این درس علاوه بر اهمیت ضرورت پژوهش کیفی در علوم سلامت، رویکردهای مختلف مطالعات کیفی، روشهای گردآوری داده ها و چگونگی تحلیل داده ها و ملاحظات اخلاقی در پژوهشهای کیفی و پروپوزال نویسی در پژوهشهای کیفی مورد بحث قرار می گیرد. در پایان دانشجویان با طرح یک مساله تحقیق و انتخاب رویکرد کیفی مناسب، پروپوزال پیشنهادی خود را تدوین و در کلاس ارائه می کنند.

اهداف:

هدف کلی: شناخت روش پژوهش کیفی و آشنایی با رویکردهای مختلف مطالعات کیفی و طراحی و اجرای مطالعات کیفی در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت

اهداف اختصاصی:

در پایان این درس دانشجویان قادر خواهد بود:

- اهمیت فلسفه و دیدگاه پژوهش کیفی را شرح داده و دو رویکرد کمی و کیفی را با هم مقایسه نماید.
- انواع روش‌های پژوهش کیفی را تبیین نماید و مفاهیم عمده در مطالعات پدیده شناسی، قوم نگاری، نظریه پایه، اقدام پژوهی و تحلیل محتوی و تحقیق تاریخی را به بحث بگذارد.
- سوال پژوهش مناسب با رویکرد کیفی را طرح و تدوین کند
- روش های جمع آوری داده ها ، جامعه و بستر پژوهش، صحت و دقت و استحکام داده ها را در پژوهش های کیفی شرح دهد
- با توجه به آموخته های کلاسی پروپوزال پیشنهادی را برای کلاس ارائه نماید

اداره کلاس و جلسات:

کلاس ها به صورت سمینار توسط استاد و بحث و گفتگو برگزار می شود. مباحث جلسات از قبل مشخص شده و دانشجویان در اداره کلاس مشارکت فعال خواهند داشت. بعلاوه در هر جلسه پس از ارائه مطالب توسط استاد مربوط، خلاصه یک مقاله (Summary Card) مرتبط با موضوع و مطلب کلاسی را در ۵ الی ۱۰ دقیقه توسط دانشجویان ارائه می شود (۲ خلاصه کارت توسط هر دانشجو). در پایان درس هر یک از دانشجویان یک مسئله قابل پژوهش در نظام سلامت با رویکرد کیفی را انتخاب و پروپوزال پیشنهادی را برای کلاس ارائه می کنند.

ارزشیابی دانشجویان:

ارزشیابی به صورت تکوینی در طول ترم انجام می گیرد. با توجه به شرکت فعال دانشجویان در مباحث کلاس و جلسات مربوط و ارائه خلاصه کارتها و پروپوزال پیشنهادی، ارزشیابی انجام خواهد گرفت

Assignment	Percentage of Grade
Class participation& Discussion	10
Summary Card (2 cards)	20
Research Proposal	70
Total	100

جدول زمانی جلسات درس

مدرس	فهرست عناوین	تاریخ	جلسه
مدرسین درس	معرفی درس	۱۴۰۱/۷/۱۱	(۱)
دکتر سیدفاطمی	پارادایم در پژوهش های کمی و کیفی	۱۴۰۱/۷/۱۸	(۲)
دکتر سیدفاطمی	تفاوت پژوهش کمی و کیفی و ضرورت پژوهش کیفی در نظام سلامت	۱۴۰۱/۷/۲۵	(۳)
دکتر پیروی	تحلیل محتوی	۱۴۰۱/۸/۲	(۴)
دکتر سیدفاطمی	قوم نگاری	۱۴۰۱/۸/۹	(۵)
دکتر سیدفاطمی	قوم نگاری	۱۴۰۱/۸/۱۶	(۶)
دکتر پیروی	پدیده شناسی	۱۴۰۱/۸/۲۳	(۷)
دکتر پیروی	پدیده شناسی	۱۴۰۱/۸/۳۰	(۸)
دکتر پیروی	گراندد تئوری	۱۴۰۱/۹/۷	(۹)
دکتر پیروی	گراندد تئوری	۱۴۰۱/۹/۱۴	(۱۰)
دکتر سیدفاطمی	اقدام پژوهی	۱۴۰۱/۹/۲۱	(۱۱)
دکتر سیدفاطمی	پژوهش تاریخی و اخلاق در پژوهش کمی و کیفی	۱۴۰۱/۹/۲۸	(۱۲)
دکتر سیدفاطمی	تولید داده ها و نمونه گیری در پژوهش کیفی	۱۴۰۱/۱۰/۵	(۱۳)
دکتر پیروی	تحلیل داده ها، اعتبار، صحت و دقت داده های کیفی	۱۴۰۱/۱۰/۱۲	(۱۴)
دکتر پیروی	پروپوزال نویسی پژوهش کیفی	۱۴۰۱/۱۰/۱۹	(۱۵)
مدرسین	ارائه پروپوزال دانشجویان	۱۴۰۱/۱۰/۲۶	(۱۶)
مدرسین	ارائه پروپوزال دانشجویان	۱۴۰۱/۱۱/۳	(۱۷)

Required texts:

- Hays, Danica G.; Singh, Anneliese A. *Qualitative Inquiry in Clinical and Educational Settings*. 2011
- Green J & Thorogood N. *Qualitative methods for health Research*. London: SAGE Publications. 2004
- Pope C & Mays N. *Qualitative Research in health care*. WILEY Blackwell. 2020
- Corbin, J; & Strauss A. (2008). *Basic of qualitative Research: Techniques and Procedures for Developing Grounded Theory*. (3th ED.). Sage Publication.
- Denzin, N. K. & Lincoln, Y. S. (2nd ed.). (eds.). (2000). *The SAGE Handbook of Qualitative Research*. Thousand Oaks: Sage Pub.
- DE Chesnay M. Editor (2015). *Nursing research using participatory action research*. New York, Springer.
- DE Chesnay M. Editor (2015). *Nursing research using historical methods*. New York, Springer.
- DE Chesnay M. Editor (2015). *Nursing research using phenomenology*. New York, Springer.
- DE Chesnay M. Editor (2015). *Nursing research using grounded theory*. New York, Springer.
- Holloway, Immy. (2007), *Narrative research in nursing/ Immy Holloway, Dawn Freshwater*.- Oxford, UK ; Malden, MA: Blackwell Pub
- Strauss, A. & Corbin, J. (2nd ed.) (1998). *Basics of qualitative research: Grounded theory procedures and techniques*. Newbury Park: Sages Pub.
- Streubert, H.J., & Carpenter, D.R. (2010). *Qualitative Research in Nursing: Advancing the Humanistic Imperative*. (4th ed.). Philadelphia: Lippincott.

Recommended texts & articles:

- Carter, S. M. & Little, M. (2007). Justifying knowledge, justifying method, taking action: Epistemologies, methodologies, and methods in qualitative research. *Qualitative Health Research*, 17 (10): 1316 – 1328.
- Finlay, L. (2002). Outing the researcher: The provenance, process, and practice of reflexivity. *Qualitative Health Research*, 12 (4): 531-545 * available as e-journal.\
- Giorgi, A. (2005). The phenomenological movement and research in the human sciences. *Nursing Science Quarterly*, 18(1): 75-82. * available online
- Glaser, B. G. & Strauss, A. L. (1967). *The discovery of grounded theory. Strategies for qualitative research*. Chicago: Aldine Pub. Co.
- Guillemin, M. & Gillam, L. (2004). Ethics, reflexivity and “ethically important moments” in research. *Qualitative Inquiry*, 10 (2): 261-280 * available as e-journal.

Hsieh, H. F. & Shannon, S. E. (2005). Three approaches to qualitative content analysis. *Qualitative Health Research*, 15(9), 1277-1288.

Huberman, A. M. & Miles, M. B. (2nd ed.). (1994). *Qualitative data analysis : An Expanded Sourcebook*. Thousand Oaks

Morrow, S. (2005). Quality and trustworthiness in qualitative research in counselling psychology. *Journal of Counselling Psychology*, 52 (2): 250-260. * available as e-journal.

McLeod, J. (2001). *Qualitative Research in Counseling and Psychiatry*. Thousand Oaks. Sage Publication.

Sandelowski, M. (1995). Qualitative analysis: What it is and how to begin. *Research in Nursing & Health*. 18, 371-375.

Sandelowski, M.(1993). Rigor or rigor mortis: The problem of rigor in qualitative research revisited. *Advances in Nursing Science*, 16(2), 1-8.

Sandelowski, M. (1986). The problem of rigor in qualitative research. *Advanced in Nursing Science*, 8(3), 27-37.